

eul_wid: dkm-aa

Ἀλκιδάμας ὁ Ἐλαεύς · Alcidamas of Elaea

Odysseus

Ὀδυσσεύς

Period: Κλασική Classical

Dialect: Ἀττική Attic

Domain: Ῥητορική Oratory

Format: Λόγος Oration

Affiliation: Sophist

- ¹⁵ ^t περὶ τῶν τοὺς γραπτοὺς λόγους γραφόντων ἢ περὶ σοφιστῶν. ἐπειδὴ τινες τῶν καλουμένων σοφιστῶν ἱστορίας μὲν καὶ παιδείας ἡμελήκασιν καὶ τοῦ δύνασθαι λέγειν ὁμοίως τοῖς ἰδιώταις ἀπείρως ἔχουσι, γράφειν δὲ μεμελετηκότες λόγους καὶ διὰ βιβλίων δεικνύντες τὴν αὐτῶν σοφίαν σεμνύνονται καὶ μέγα φρονοῦσι, καὶ πολλοστὸν μέρος τῆς ῥητορικῆς κεκτημένοι δυνάμεως τῆς ὅλης τέχνης ἀμφισβητοῦσι, διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ἐπιχειρήσω κατηγορίαν ποιήσασθαι τῶν γραπτῶν λόγων, οὐχ ὡς ἄλλοτρίαν ἐμαυτοῦ τὴν δύναμιν αὐτῶν ἡγούμενος, ἀλλ' ὡς ἐφ' ἑτέροις μεῖζον φρονῶν καὶ τὸ γράφειν ἐν παρέργῳ τοῦ <λέγειν> μελετᾶν οἰόμενος χρῆναι, καὶ τοὺς ἐπ' αὐτὸ τοῦτο τὸν βίον καταναλίσκοντας ἀπολελεῖσθαι πολὺ καὶ ῥητορικῆς καὶ φιλοσοφίας ὑπειληφώς, καὶ πολὺ δικαιότερον ἂν ποιητὰς ἢ σοφιστὰς προσαγορεύεσθαι νομίζων. ^[5]
- ¹⁵ ³ πρῶτον μὲν οὖν ἐντεῦθεν ἂν τις καταφρονήσῃ τοῦ γράφειν, ἐξ ὧν ἐστὶν εὐεπίθετον καὶ ῥάδιον καὶ τῇ τυχούσῃ φύσει πρόχειρον. εἰπεῖν μὲν γὰρ ἐκ τοῦ παραυτίκα περὶ τοῦ παρατυχόντος ἐπιεικῶς, καὶ ταχεῖα χρῆσασθαι τῶν ἐνθυμημάτων καὶ τῶν ὀνομάτων εὐπορίᾳ, καὶ τῷ καιρῷ τῶν πραγμάτων καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν ἀνθρώπων εὐστόχως ἀκολουθεῖν καὶ τὸν προσήκοντα λόγον εἰπεῖν, οὔτε φύσεως ἀπάσης οὔτε παιδείας τῆς τυχούσης ἐστίν· ἐν πολλῷ δὲ χρόνῳ γράψαι {ἂν} καὶ κατὰ σχολὴν ἐπανορθῶσαι, καὶ παραθέμενον τὰ τῶν προγεγονότων σοφιστῶν συγγράμματα πολλαχόθεν εἰς ταῦτον ἐνθυμήματα συναγεῖραι καὶ μιμήσασθαι τὰς τῶν εὖ λεγομένων ἐπιτυχίας, καὶ τὰ μὲν ἐκ τῶν ἰδιωτῶν συμβουλίας ἐπανορθώσασθαι, τὰ δ' αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ πολλακίς ἐπισκεψάμενον ἀνακαθῆναι καὶ μεταγράψαι, καὶ τοῖς ἀπαιδεύτοις ῥάδιον πέφυκεν. ^[5]
- ¹⁵ ⁵ ἔστι δ' ἅπαντα τὰ μὲν ἀγαθὰ καὶ καλὰ σπάνια καὶ χαλεπὰ καὶ διὰ πόνων εἰωθότα γίγνεσθαι, τὰ δὲ ταπεινὰ καὶ φαῦλα ῥαδίαν ἔχει <τὴν> κτῆσιν· ὥστ' ἐπειδὴ τὸ γράφειν τοῦ λέγειν ἐτοιμότερον ἡμῖν ἐστίν, εἰκότως ἂν αὐτοῦ καὶ τὴν κτῆσιν ἐλάττονος ἀξίας νομίζοιμεν. ἔπειτα τοῖς μὲν λέγειν δεινοῖς οὐδεὶς ἂν φρονῶν ἀπιστήσῃεν, ὡς οὐ μικρὸν τὴν τῆς ψυχῆς ἕξιν μεταρρυθμίσαντες ἐπιεικῶς λογογραφήσουσι, τοῖς δὲ γράφειν ἡσκημένοις οὐδεὶς ἂν πιστεύσειεν, ὡς ἀπὸ τῆς αὐτῆς δυνάμεως καὶ λέγειν οἰοί τ' ἔσονται. ^[5]
- ¹⁵ ⁶ τοὺς μὲν γὰρ τὰ χαλεπὰ τῶν ἔργων ἐπιτελοῦντας εἰκός, ὅταν ἐπὶ τὰ ῥᾶα τὴν γνώμην μεταστήσωσιν, εὐπόρως μεταχειρίσασθαι τὴν τῶν πραγμάτων ἀπεργασίαν· τοῖς δὲ τὰ ῥάδια

γεγυμνασμένοις ἀντίτυπος καὶ προσάντης ἢ τῶν χαλεπωτέρων ἐπιμέλεια καθίσταται. γνοίη δ' ἄν τις ἐκ τῶνδε τῶν παραδειγμάτων· ὁ μὲν γὰρ ἄραι μέγα φορτίον δυνάμενος ἐπὶ τὰ κουφότερα μετελθὼν ῥαδίως μεταχειρίζαιτ' ἄν· ὁ δὲ πρὸς τὰ κοῦφα τῇ δυνάμει διικνούμενος οὐδὲν ἄν τῶν βαρυτέρων οἶός τ' εἶη φέρειν. ^[5]

15 7 καὶ πάλιν ὁ μὲν ποδώκης δρομεὺς ῥαδίως παρέπεσθαι τοῖς βραδυτέροις δύναιτ' ἄν· ὁ δὲ βραδὺς οὐκ ἄν οἶός τ' εἶη τοῖς θάσσοσιν ὁμοδραμεῖν. ἔτι δὲ πρὸς τούτοις ὁ μὲν τὰ πόρρω δυνάμενος ἐπισκόπως ἀκοντίζειν ἢ τοξεύειν καὶ τῶν ἐγγὺς τεύξεται ῥαδίως· ὁ δὲ τὰ πλησίον βάλλειν ἐπιστάμενος οὐπω δῆλον εἰ καὶ τῶν πόρρω δυνήσεται τυγχάνειν. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ περὶ τοὺς λόγους ὁ μὲν ἐκ τοῦ παραυτίκα καλῶς αὐτοῖς χρώμενος οὐκ ἄδηλον ὅτι μετὰ χρόνου καὶ σχολῆς ἐν τῷ γράφειν διαφέρων ἔσται λογοποιός· ὁ δ' ἐπὶ τοῦ γράφειν τὰς διατριβὰς ποιούμενος οὐκ ἀφανὲς ὅτι μεταβὰς ἐπὶ τοὺς αὐτοσχεδιαστικούς λόγους ἀπορίας καὶ πλάνου καὶ ταραχῆς ἔξει πλήρη τὴν γνώμην. ^[5]

15 9 ἡγοῦμαι δὲ καὶ τῷ βίῳ τῶν ἀνθρώπων τὸ μὲν λέγειν αἰεὶ τε καὶ διὰ παντὸς χρησίμον εἶναι, τοῦ δὲ γράφειν ὀλιγάκις εὐκαιρον τὴν δύναμιν αὐτῷ καθίστασθαι. τίς γὰρ οὐκ οἶδεν, ὅτι λέγειν μὲν ἐκ τοῦ παραυτίκα καὶ δημηγοροῦσι καὶ δικαζομένοις καὶ τὰς ἰδίας ὁμιλίας ποιοῦσιν ἀναγκαῖον ἐστί, καὶ πολλάκις ἀπροσδοκῆτως καιροὶ πραγμάτων παραπίπτουσιν, ἐν οἷς οἱ μὲν σιωπῶντες εὐκαταφρόνητοι δόξουσιν εἶναι, τοὺς δὲ λέγοντας ὡς ἰσόθεον τὴν γνώμην ἔχοντας ὑπὸ τῶν ἄλλων τιμωμένους ὀρώμεν. ὅταν γὰρ νουθετῆσαι δέη τοὺς ἀμαρτάνοντας ἢ παραμυθῆσασθαι τοὺς δυστυχοῦντας ἢ πρᾶναι τοὺς ἀπονοουμένους ἢ τὰς ἐξαίφνης ἐπενεχθείσας αἰτίας ἀπολύσασθαι, τηνικαῦθ' ἢ τοῦ λέγειν δύναμις τῇ χρεῖα τῶν ἀνθρώπων ἐπικουρεῖν οἷα τ' ἐστίν· ἢ δὲ γραφὴ σχολῆς δεῖται καὶ μακροτέρους ποιεῖται τοὺς χρόνους τῶν καιρῶν· οἱ μὲν γὰρ ταχεῖαν τὴν ἐπικουρίαν ἐπὶ τῶν ἀγώνων ἀπαιτοῦσιν, ἢ δὲ κατὰ σχολὴν καὶ βραδέως ἐπιτελεῖ τοὺς λόγους. ^[5]

15 10 ὥστε τίς ἄν φρονῶν ταύτην τὴν δύναμιν ζηλώσειεν, ἢ τῶν καιρῶν τοσοῦτον ἀπολείπεται; πῶς δ' οὐ καταγέλαστον, εἰ τοῦ κήρυκος παρακαλοῦντος 'τίς ἀγορεύειν βούλεται τῶν πολιτῶν;' ἢ τοῦ ὕδατος ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἤδη ῥέοντος, ἐπὶ τὸ γραμματεῖον ὁ ῥήτωρ πορεύοιτο συνθήσων καὶ μαθησόμενος λόγον; ὡς ἀληθῶς γὰρ εἰ μὲν ἤμεν τύραννοι τῶν πόλεων, ἐφ' ἡμῖν ἄν ἦν καὶ δικαστήρια συλλέγειν καὶ περὶ τῶν κοινῶν βουλευέσθαι πραγμάτων, ὥσθ', ὁπότε γράψαιμεν τοὺς λόγους, τηνικαῦτα τοὺς ἄλλους πολίτας ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν παρακαλεῖν. ^[5]

15 11 ἐπεὶ δ' ἕτεροι τούτων κύριοί εἰσιν, ἄρ' οὐκ εὐθες ἡμᾶς ἄλλην τινὰ ποιεῖσθαι μελέτην λόγων ἐναντίως ἔχουσιν ἀκριβῶς. εἰ γὰρ οἱ τοῖς ὀνόμασιν ἐξεργασμένοι καὶ μᾶλλον ποιήμασιν ἢ λόγοις ἐοικότες καὶ τὸ μὲν αὐτόματον καὶ πλεον ἀληθείαις ὅμοιον ἀποβεβληκότες, μετὰ παρασκευῆς δὲ πεπλάσθαι καὶ συγκεῖσθαι δοκοῦντες, ἀπιστίας καὶ φθόνου τὰς τῶν ἀκουόντων γνώμας ἐμπιμπλάσι. ^[5]

15 12 τεκμήριον δὲ μέγιστον· οἱ γὰρ εἰς τὰ δικαστήρια τοὺς λόγους γράφοντες φεύγουσι τὰς ἀκριβείας καὶ μιμοῦνται τὰς τῶν αὐτοσχεδιαζόντων ἑρμηνείας, καὶ τότε κάλλιστα γράφειν δοκοῦσιν, ὅταν ἥκιστα γεγραμμένοις ὁμοίους πορίσωνται λόγους. ^[5]

15 13 ὁπότε δὲ καὶ τοῖς λογογράφοις τοῦτο πέρας τῆς ἐπιεικείας ἐστίν, ὅταν τοὺς αὐτοσχεδιάζοντας μιμήσωνται, πῶς οὐ χρή καὶ τῆς παιδείας ἐκείνην μάλιστα τιμᾶν, ἀφ' ἧς πρὸς τοῦτο τὸ γένος τῶν λόγων εὐπόρως ἔξομεν; οἶμαι δὲ καὶ διὰ τοῦτ' ἄξιον εἶναι τοὺς γραπτοὺς λόγους ἀποδοκιμάζειν, ὅτι τὸν βίον τῶν μεταχειριζομένων ἀνώμαλον καθιστᾷσι.

15 14 περὶ πάντων μὲν γὰρ τῶν πραγμάτων γεγραμμένους ἐπίστασθαι λόγους ἔν τι τῶν ἀδυνάτων πέφυκεν· ἀνάγκη δ' ἐστίν, ὅταν τις τὰ μὲν αὐτοσχεδιάζῃ, τὰ δὲ τυποῖ, τὸν λόγον ἀνόμοιον ὄντα ψόγον τῷ λέγοντι παρασκευάζειν, καὶ τὰ μὲν ὑποκρίσει καὶ ῥαψωδίᾳ παραπλήσια δοκεῖν εἶναι,

τὰ δὲ ταπεινὰ καὶ φαῦλα φαίνεσθαι παρὰ τὴν ἐκείνων ἀκρίβειαν. δεινὸν δ' ἐστὶ τὸν ἀντιποιοῦμενον <περὶ> φιλοσοφίας ἂν τι λέγειν καὶ παιδεύσειν ἐτέρους ὑπὸ ἰσχυροῦμενον, ἂν μὲν ἔχη γραμματεῖον ἢ βιβλίον, δεικνύναι δύνασθαι τὴν αὐτοῦ σοφίαν, ἂν δὲ τούτων ἄμειρος γένηται, μηδὲν τῶν ἀπαιδευτῶν βελτίω καθεστάναι, καὶ χρόνου μὲν δοθέντος δύνασθαι λόγον ἐξενεγκεῖν, εὐθέως δὲ περὶ τοῦ προτεθέντος ἀφωνότερον εἶναι τῶν ἰδιωτῶν, καὶ λόγων μὲν τέχνας ἐπαγγέλλεσθαι, τοῦ δὲ λέγειν μηδὲ μικρὰν δύναμιν ἔχοντ' ἐν ἑαυτῷ φαίνεσθαι. ^[5]

15 15 καὶ γὰρ ἡ μελέτη τοῦ γράφειν ἀπορίαν τοῦ λέγειν πλείστην παραδίδωσιν. ὅταν γὰρ τις ἐθισθῇ κατὰ μικρὸν ἐξεργάζεσθαι τοὺς λόγους καὶ μετ' ἀκριβείας καὶ ῥυθμοῦ τὰ ῥήματα συντιθέναι, καὶ βραδείᾳ τῇ τῆς διανοίας κινήσει χρώμενος ἐπιτελεῖν τὴν ἐρμηνείαν, ἀναγκαῖόν ἐστι τοῦτον, ὅταν εἰς τοὺς αὐτοσχεδιαστοὺς ἔλθῃ λόγους, ἐναντία πράσσοντα ταῖς συνηθείαις ἀπορίας καὶ θορύβου πλήρη τὴν γνώμην ἔχειν, καὶ πρὸς ἅπαντα μὲν δυσχεραίνειν, μηδὲν δὲ διαφέρειν τῶν ἰσχυροφώνων, οὐδέποτε δ' εὐλύτῳ τῇ τῆς ψυχῆς ἀγχινοῖα χρώμενον ὑγρῶς καὶ φιλανθρώπως μεταχειρίζεσθαι τοὺς λόγους. ^[5]

15 17 ἀλλ' ὥσπερ οἱ διὰ μακρῶν χρόνων ἐκ δεσμῶν λυθέντες οὐ δύνανται τοῖς ἄλλοις ὁμοίαν ποιήσασθαι τὴν ὁδοιπορίαν, ἀλλ' εἰς ἐκεῖνα τὰ σχήματα καὶ τοὺς ῥυθμοὺς ἀποφέρονται, μεθ' ὧν καὶ δεδεμένοις αὐτοῖς ἀναγκαῖον ἦν πορεύεσθαι, τὸν αὐτὸν τρόπον ἢ γραφῇ βραδείας τὰς διαβάσεις τῇ γνώμῃ παρασκευάζουσα καὶ τοῦ λέγειν ἐν τοῖς ἐναντίοις ἔθεσι ποιουμένη τὴν ἄσκησιν ἄπορον καὶ δεσμῶτιν τὴν ψυχὴν καθίστησι καὶ τῆς ἐν τοῖς αὐτοσχεδιαστοῖς εὐροίας ἀπάσης ἐπίπροσθεν γίγνεται. νομίζω δὲ καὶ τὴν μάθησιν τῶν γραπτῶν λόγων χαλεπὴν καὶ τὴν μνήμην ἐπίπονον καὶ τὴν λήθην αἰσχροὺς ἐν τοῖς ἀγῶσι γίνεσθαι. ^[5]

15 18 πάντες γὰρ ἂν ὁμολογήσειαν τὰ μικρὰ τῶν μεγάλων καὶ τὰ πολλὰ τῶν ὀλίγων χαλεπώτερον εἶναι μαθεῖν καὶ μνημονεῦσαι. περὶ μὲν οὖν τοὺς αὐτοσχεδιασμοὺς ἐπὶ τῶν ἐνθυμημάτων δεῖ μόνον τὴν γνώμην ἔχειν, τοῖς δ' ὀνόμασιν ἐκ τοῦ παραυτίκα δηλοῦν· ἐν δὲ τοῖς γραπτοῖς λόγοις καὶ τῶν ὀνομάτων {καὶ τῶν ἐνθυμημάτων} καὶ συλλαβῶν ἀναγκαῖόν ἐστι ποιεῖσθαι τὴν μνήμην καὶ τὴν μάθησιν ἀκριβῆ. ἐνθυμήματα μὲν οὖν ὀλίγα καὶ μεγάλα τοῖς λόγοις ἔνεστιν, ὀνόματα δὲ καὶ ῥήματα πολλὰ καὶ ταπεινὰ καὶ μικρὸν ἀλλήλων διαφέροντα, καὶ τῶν μὲν ἐνθυμημάτων ἅπαξ ἕκαστον δηλοῦται, τοῖς δ' ὀνόμασι πολλάκις τοῖς αὐτοῖς ἀναγκαζόμεθα χρῆσθαι· διὸ τῶν μὲν εὐπορος ἡ μνήμη, τοῖς δὲ δυσανάληπτος ἡ μνήμη καὶ δυσφύλακτος ἡ μάθησις καθέστηκεν. ^[5]

15 20 ἔτι τοίνυν αἰ λῆθαι περὶ μὲν τοὺς αὐτοσχεδιασμοὺς ἄδηλον τὴν αἰσχύνην ἔχουσιν. εὐλύτου γὰρ τῆς ἐρμηνείας οὐσης καὶ τῶν ὀνομάτων οὐκ ἀκριβῶς συνεξεσμένων, ἂν ἄρα καὶ διαφύγῃ τι τῶν ἐνθυμημάτων, οὐ χαλεπὸν ὑπερβῆναι τῷ ῥήτορι καὶ τῶν ἐφεξῆς ἐνθυμημάτων ἀψάμενον μηδεμιᾶ τὸν λόγον αἰσχύνη περιβαλεῖν, ἀλλὰ καὶ τῶν διαφυγόντων, ἂν ὕστερον ἀναμνησθῇ, ῥάδιον ποιήσασθαι τὴν δῆλωσιν. τοῖς δὲ γεγραμμένα λέγουσιν, ἂν καὶ μικρὸν ὑπὸ τῆς ἀγωνίας ἐκλίπωσι τι καὶ παραλλάξωσιν, ἀπορίαν ἀνάγκη καὶ πλάνον καὶ ζητήσιν ἐγγενέσθαι, καὶ μακροὺς μὲν χρόνους ἐπίσχειν, πολλάκις δὲ τῇ σιωπῇ διαλαμβάνειν τὸν λόγον, ἀσχήμονα δὲ καὶ καταγέλαστον καὶ δυσεπικούρητον καθεστάναι τὴν ἀπορίαν. ^[5]

15 22 ἡγοῦμαι δὲ καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν ἀκροατῶν ἄμεινον χρῆσθαι τοὺς αὐτοσχεδιάζοντας τῶν τὰ γεγραμμένα λεγόντων. οἱ μὲν γὰρ πολὺ πρὸ τῶν ἀγώνων τὰ συγγράμματα διαπονήσαντες ἐνίστε τῶν καιρῶν ἀμαρτάνουσιν· ἡ γὰρ μακρότερα τῆς ἐπιθυμίας λέγοντες ἀπεχθάνονται τοῖς ἀκούουσιν, ἢ βουλομένων ἔτι τῶν ἀνθρώπων ἀκροᾶσθαι προαπολείπουσι τοὺς λόγους. χαλεπὸν γὰρ, ἴσως δ' ἀδύνατόν ἐστιν ἀνθρωπίνην πρόνοιαν ἐφικέσθαι τοῦ μέλλοντος, ὥστε προῖδεῖν ἀκριβῶς, τίνα τρόπον αἰ γινώμει τῶν ἀκουόντων πρὸς τὰ μήκη τῶν λεγομένων ἔξουσιν. ^[5]

- 15 23 ἐν δὲ τοῖς αὐτοσχεδιασμοῖς ἐπὶ τῷ λέγοντι γίγνεται ταμιεύεσθαι {τοὺς λόγους} πρὸς τὰς δυνάμεις τῶν λόγων ἀποβλέποντι, καὶ τὰ μήκη συντέμνειν καὶ τὰ συντόμως ἐσκεμμένα διὰ μακροτέρων δηλοῦν. χωρὶς τοίνυν τούτων οὐδὲ τοῖς παρ' αὐτῶν τῶν ἀγώνων ἐνθυμήμασι διδομένοις ὁμοίως ὁρῶμεν ἐκατέρους χρῆσθαι δυναμένους. ^[5]
- 15 24 τοῖς μὲν γὰρ ἄγραφα λέγουσιν, ἂν τι παρὰ τῶν ἀντιδίκων ἐνθύμημα λάβωσιν ἢ διὰ τὴν συντονίαν τῆς διανοίας αὐτῶν παρὰ σφῶν αὐτῶν διανοηθῶσιν, εὐπορόν ἐστιν ἐν τάξει θεῖναι· τοῖς γὰρ ὀνόμασιν ἐκ τοῦ παραυτίκα περὶ ἀπάντων δηλοῦντες, οὐδ' ὅταν πλείω τῶν ἐσκεμμένων λέγωσιν, οὐδαμοῦ τὸν λόγον ἀνώμαλον καὶ παραχῶδη καθιστᾷσι. τοῖς δὲ μετὰ τῶν γραπτῶν λόγων ἀγωνιζόμενοις, ἂν ἄρα τι χωρὶς τῆς παρασκευῆς ἐνθύμημα δοθῇ, χαλεπὸν ἐναρμόσαι καὶ χρῆσθαι κατὰ τρόπον· αἱ γὰρ ἀκρίβειαι τῆς τῶν ὀνομάτων ἐξεργασίας οὐ παραδέχονται τοὺς αὐτοματισμούς, ἀλλ' ἀναγκαῖον ἢ μηδὲν χρῆσθαι τοῖς ἀπὸ τῆς τύχης ἐνθυμήμασι δοθεῖσιν, ἢ χρώμενον διαλύειν καὶ συνερείπειν τὴν τῶν ὀνομάτων οἰκονομίαν, καὶ τὰ μὲν ἀκριβῶς τὰ δ' εἰκῇ λέγοντα παραχῶδη καὶ διάφωνον καθιστάναι τὴν ἐρμηνείαν. ^[5]
- 15 26 καίτοι τίς ἂν εὖ φρονῶν ἀποδέξαιτο τὴν τοιαύτην μελέτην, ἥτις καὶ τῶν αὐτομάτων ἀγαθῶν ἐπίπροσθεν τῇ χρήσει καθέστηκε καὶ χεῖρω τῆς τύχης ἐνίστε τοῖς ἀγωνιζόμενοις τὴν ἐπικουρίαν παραδίδωσι, καὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν ἐπὶ τὸ βέλτιον ἄγειν τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον εἰθισμένων αὕτη καὶ τοῖς αὐτομάτοις εὐπορήμασιν ἐμποδῶν ἐστιν; ἡγοῦμαι δ' οὐδὲ λόγους δίκαιον εἶναι καλεῖσθαι τοὺς γεγραμμένους, ἀλλ' ὥσπερ εἶδωλα καὶ σχήματα καὶ μιμήματα λόγων, καὶ τὴν αὐτὴν κατ' αὐτῶν εἰκότως ἂν δόξαν ἔχοιμεν, ἥνπερ καὶ κατὰ τῶν χαλκῶν ἀνδριάντων καὶ λιθίνων ἀγαλμάτων καὶ γεγραμμένων ζῶν. ^[5]
- 15 27 ὥσπερ γὰρ ταῦτα μιμήματα τῶν ἀληθινῶν σωμάτων ἐστί, καὶ τέρψιν μὲν ἐπὶ τῆς θεωρίας ἔχει, χρῆσιν δ' οὐδεμίαν τῷ τῶν ἀνθρώπων βίῳ παραδίδωσι, τὸν αὐτὸν τρόπον ὁ γεγραμμένος λόγος, ἐνὶ σχήματι καὶ τάξει κεχρημένος, ἐκ βιβλίου <μὲν> θεωρούμενος ἔχει τινὰς ἐκπλήξεις, ἐπὶ δὲ τῶν καιρῶν ἀκίνητος ὢν οὐδεμίαν ὠφέλειαν τοῖς κεκτημένοις παραδίδωσιν.
- 15 28 ἀλλ' ὥσπερ ἀνδριάντων καλῶν ἀληθινὰ σώματα πολλὸν χεῖρους τὰς εὐπρεπείας ἔχοντα πολλαπλασίους ἐπὶ τῶν ἔργων τὰς ὠφελείας παραδίδωσιν, οὕτω καὶ λόγος ὁ μὲν ἀπ' αὐτῆς τῆς διανοίας ἐν τῷ παραυτίκα λεγόμενος ἔμψυχός ἐστι καὶ ζῇ καὶ τοῖς πράγμασιν ἔπεται καὶ τοῖς ἀληθεῖσιν ἀφωμοίωται σώμασιν, ὁ δὲ γεγραμμένος εἰκόνι λόγου τὴν φύσιν ὁμοίαν ἔχων ἀπάσης ἐνεργείας ἄμοιρος καθέστηκεν. ἴσως ἂν οὖν εἴποι τις ὡς ἄλογόν ἐστι κατηγορεῖν μὲν τῆς γραφικῆς δυνάμεως, αὐτὸν δὲ διὰ ταύτης φαίνεσθαι τὰς ἀποδείξεις ποιούμενον, καὶ προδιαβάλλειν τὴν πραγματείαν ταύτην, δι' ἧς εὐδοκιμεῖν παρασκευάζεται παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν, ἔτι δὲ περὶ φιλοσοφίαν διατρίβοντα τοὺς αὐτοσχεδιαστικούς λόγους ἐπαινεῖν, καὶ προυργαίτερον ἡγεῖσθαι τὴν τύχην τῆς προνοίας καὶ φρονιμωτέρους τοὺς εἰκῇ λέγοντας τῶν μετὰ παρασκευῆς γραφόντων. ^[5]
- 15 30 ἐγὼ δὲ πρῶτον μὲν οὐ παντελῶς ἀποδοκιμάζων τὴν γραφικὴν δύναμιν, ἀλλὰ χεῖρω τῆς αὐτοσχεδιαστικῆς ἡγούμενος εἶναι, καὶ τοῦ δύνασθαι λέγειν πλείστην ἐπιμέλειαν οἰόμενος χρῆναι ποιεῖσθαι, τούτους εἴρηκα τοὺς λόγους· ἔπειτα προσχρῶμαι τῷ γράφειν οὐκ ἐπὶ τούτῳ μέγιστον φρονῶν, ἀλλ' ἵν' ἐπιδείξω τοῖς ἐπὶ ταύτῃ τῇ δυνάμει σεμνυνομένοις, ὅτι μικρὰ πονήσαντες ἡμεῖς ἀποκρύψαι καὶ καταλῦσαι τοὺς λόγους αὐτῶν οἷοί τ' ἐσόμεθα. πρὸς δὲ τούτοις καὶ τῶν ἐπιδείξεων εἵνεκα τῶν εἰς τοὺς ὄχλους ἐκφερομένων ἄπτομαι τοῦ γράφειν. ^[5]
- 15 31 τοῖς μὲν γὰρ πολλάκις ἡμῖν ἐντυγχάνουσιν ἐξ ἐκείνου τοῦ τρόπου παρακελεύομαι πεῖραν ἡμῶν λαμβάνειν, ὅταν ὑπὲρ ἅπαντος τοῦ προτεθέντος εὐκαίρως καὶ μουσικῶς εἰπεῖν οἷοί τ' ὦμεν· τοῖς δὲ διὰ χρόνου μὲν ἐπὶ τὰς ἀκροάσεις ἀφιγμένοις, μηδεπώποτε δὲ πρότερον ἡμῖν ἐντετυχηκόσιν, ἐπιχειροῦμέν τι δεικνύναι τῶν γεγραμμένων· εἰθισμένοι γὰρ ἀκροᾶσθαι τῶν

ἄλλων <τοὺς γραπ> τοὺς λόγους, ἴσως ἂν ἡμῶν αὐτοσχεδιαζόντων ἀκούοντες ἐλάττονα τῆς ἀξίας δόξαν καθ' ἡμῶν λάβοιεν. χωρὶς δὲ τούτων καὶ σημεία τῆς ἐπιδόσεως, ἦν εἰκὸς ἐν τῇ διανοίᾳ γίγνεσθαι, παρὰ τῶν γραπτῶν λόγων ἐναργέστατα κατιδεῖν ἔστιν. ^[10]

15 32 εἰ μὲν γὰρ βέλτιον αὐτοσχεδιάζομεν νῦν ἢ πρότερον, οὐ ῥάδιον ἐπικρίνειν ἔστί. χαλεπαὶ γὰρ αἱ μνημαὶ τῶν προειρημένων λόγων καθεστήκασιν· εἰς δὲ τὰ γεγραμμένα κατιδόντας ὥσπερ ἐν κατόπτρῳ θεωρῆσαι τὰς τῆς ψυχῆς ἐπιδόσεις ῥάδιον ἔστιν. ἔτι δὲ καὶ μνημεῖα καταλιπεῖν ἡμῶν αὐτῶν σπουδάζοντες καὶ τῇ φιλοτιμίᾳ χαριζόμενοι λόγους γράφειν ἐπιχειροῦμεν. ἀλλὰ μὴν οὐδ' ὥς εἰκὴ λέγειν παρακελεύομεθα, τὴν αὐτοσχεδιαστικὴν δύναμιν τῆς γραφικῆς προτιμῶντες, ἄξιόν ἐστι πιστεύειν. ^[5]

15 33 τοῖς μὲν γὰρ ἐνθυμήμασι καὶ τῇ τάξει μετὰ προνοίας ἡγούμεθα δεῖν χρῆσθαι τοὺς ῥήτορας, περὶ δὲ τὴν τῶν ὀνομάτων δήλωσιν αὐτοσχεδιάζειν. οὐ γὰρ τοσαύτην ὠφέλειαν αἱ τῶν γραπτῶν λόγων ἀκρίβειαι παραδιδόασιν, ὅσῃν εὐκαιρίαν αἱ τῶν ἐκ τοῦ παραχρῆμα λεγομένων δηλώσεις ἔχουσιν. ὅστις οὖν ἐπιθυμεῖ ῥήτῳ γενέσθαι δεινὸς ἀλλὰ μὴ ποιητὴς λόγων ἱκανός, καὶ βούλεται μᾶλλον τοῖς καιροῖς χρῆσθαι καλῶς ἢ τοῖς ὀνόμασι λέγειν ἀκριβῶς, καὶ τὴν εὐνοίαν τῶν ἀκροωμένων ἐπίκουρον ἔχειν σπουδάζει μᾶλλον ἢ τὸν φθόνον ἀνταγωνιστήν, ἔτι δὲ καὶ τὴν γνώμην εὐλυτον καὶ τὴν μνήμην εὐπορον καὶ τὴν λήθην ἄδηλον καθεστάναι βούλεται, καὶ τῇ χρεῖᾳ τοῦ βίου σύμμετρον τὴν δύναμιν τῶν λόγων κεκτῆσθαι πρόθυμός ἐστιν, οὐκ εἰκότως ἂν τοῦ μὲν αὐτοσχεδιάζειν αἰετὸς καὶ διὰ παντὸς ἐνεργὸν τὴν μελέτην ποιοῖτο, τοῦ δὲ γράφειν ἐν παιδιᾷ καὶ παρέργῳ ἐπιμελόμενος εὖ φρονεῖν κριθείη παρὰ τοῖς εὖ φρονοῦσιν; Ὀδυσσεὺς πολλάκις ἤδη ἐνεθυμήθη καὶ ἐθαύμασα, ὧς ἄνδρες Ἕλληνες, τὰς γνώμας τῶν λεγόντων, τί ποτε ἄρα βουλόμενοι ῥαδίως δεῦρο παριόντες συμβουλευούσιν ὑμῖν, ἄφ' ὧν ὠφέλεια μὲν οὐδεμία ἐστὶ τῷ κοινῷ, λοιδορίαὶ δὲ πλείσται γίνονται ἐν ἀλλήλοις, εἰκὴ τε λόγους ἀναλίσκουσιν ἀκαίρους, περὶ ὧν ἂν τύχῃσι. ^[5]

16 2 λέγουσι δὲ τὴν αὐτῶν δόξαν ἕκαστος βουλόμενοί τι λαβεῖν, οἳ δὲ καὶ μισθὸν πραττόμενοι συναγορεύουσι, παρ' ὁποτέρων ἂν νομίζωσι πλεῖον λήψεσθαι. καὶ εἰ μὲν τις ἐν τῷ στρατοπέδῳ πλημμελεῖ ἢ βλάπτει τὸ κοινὸν χρήματα ἑαυτῷ ποριζόμενος, τούτων μὲν <ὀρώμεν> μηδένα τὸν φροντίζοντα εἶναι. εἰ δὲ τις ἡμῶν αἰχμάλωτον ἀγαγὼν ἐκ τῶν πολεμίων τι γέρας εἴληφε πλέον ἔτερος ἑτέρου, τούτων ἔνεκα μεγάλας διαφορὰς ἐν ἡμῖν αὐτοῖς ἔχομεν διὰ τὰς τούτων σπουδὰς. ἐγὼ δὲ ἡγοῦμαι τὸν ἄνδρα τὸν ἀγαθὸν καὶ δίκαιον μῆτε ἔχθρας ἰδίας φροντίζειν μῆτε {ιδίας} φιλειταιρίαν, φιλοτιμίᾳ χαρισάμενον ἔνεκα ἀνδρὸς ἐνός, <ἡ> χρήματα περὶ πλείονος ποιήσεσθαι, καὶ μὴ ὅτι ἂν μέλλῃ τῷ πλήθει συνοίσειν. ^[5]

16 3 .. οὐ μὲν δὴ ἀλλὰ παραλιπὼν τοὺς ἀρχαίους πόρους τε καὶ λόγους πειράσομαι Παλαμήδῃ τόνδε ἐν ὑμῖν εἰς κρίσιν δικαίως καταστήσαι. ἔστι δὲ τὸ πρᾶγμα, ὥς ἂν εἰδῆτε, προδοσία. ^[5]

16 4 ἐφ' ἣ δεκαπλάσιαι ζημίαι τῶν ἄλλων εἰσὶν ἐπικείμεναι, καίτοι, ὥς ὑμεῖς ἴστε πάντες, ἐμοὶ καὶ τούτῳ οὐδεμία πώποτ' ἔχθρα οὐδ' ἔρις ἐνεγένετο περὶ οὐδενὸς χρήματος, καὶ μὴν οὐδ' ἐν παλαιστρᾷ οὐδ' ἐν συμποσίῳ, ἔνθα φιλεῖ ἔριδας πλείστας καὶ λοιδορίας γίγνεσθαι. ὁ δὲ ἀνὴρ ἐστὶ φιλόσοφος τε καὶ δεινός, οὗ μέλλω κατηγορεῖν, ὥστε εἰκότως τὸν νοῦν προσέχειν <δεῖν> ὑμᾶς καὶ μὴ ἀμελεῖσθαι περὶ τῶν νυνὶ λεγομένων. σχεδὸν μὲν γὰρ ἴστε καὶ αὐτοί, ἐν οἷῳ κινδύνῳ ἐγενόμεθα, ὅτε ἡμῶν οἳ μὲν εἰς τὰς ναῦς καταπεφευγότες ἦσαν, οἳ δὲ. ^[5]

16 5 .. εἰς τὰς τάφρους ἐνέπιπτον εἷς τε τὰς σκηνὰς οἱ πολέμιοι, πᾶσά τε ἀπορία ἦν, ποῖ ποτε προβήσοιτο ἢ τοῦ μέλλοντος κακοῦ τελευτή ... ἔχει δὲ ὧδε ὑμῖν ἐτυγχάνομεν πλησίον τῶν πυλῶν ἐν τῷ αὐτῷ συντασσόμενοι ἐγὼ τε καὶ Διομήδης, πλησίον δ' ἦν Παλαμήδης καὶ Πολυποίτης. συνιόντων δὲ ἡμῶν ὁμόσε τοῖς ἀνδράσιν, ἐκδραμὼν τοξότης ἐκ τῶν πολεμίων

έστοχάσατο τούτου, ἀμαρτῶν δὲ αὐτοῦ βάλλει ἐγγὺς ἐμοῦ· οὗτός τε λόγχην ἀφίησιν ἐπ’ αὐτόν, καὶ ἐκεῖνος ἀνελόμενος ὥχεται εἰς τὸ στρατόπεδον. ^[5]

16 6 ἐγὼ δὲ ἀνελὼν τὸν οἰστὸν δίδωμι Εὐρυβάτη δοῦναι Τεύκρῳ, ἵνα χρῶτο. ἀνοχῆς δὲ γενομένης ἀπὸ τῆς μάχης ὀλίγον χρόνον, δείκνυσί μοι τὸν οἰστὸν ὑπὸ τοῖς πτεροῖς γράμματα ἔχοντα. ἐκπλαγεὶς δὲ ἐγὼ τῷ πράγματι, προσκαλεσάμενος Σθέnelόν τε καὶ Διομήδη ἐδείκνυον αὐτοῖς τὰ ἐνόητα. ^[5]

16 7 ἡ δὲ γραφὴ ἐδήλου τάδε· Ἀλέξανδρος Παλαμῆδει. ὅσα συνέθου Τηλέφῳ, πάντα σοι ἔσται, ὃ τε πατήρ Κασάνδραν γυναικα δίδωσί σοι, καθάπερ ἐπέστειλας· ἀλλὰ τὰ ἀπὸ σοῦ πραττέσθω διὰ τάχους· ἐνεγέγραπτο μὲν ταῦτα· καί μοι προσελθόντες μαρτυρήσατε οἱ λαβόντες τὸ τόξευμα. <ΜΑΡΤΥΡΕΣ> ἐπέδειξα δὲ ἂν καὶ αὐτὸ τὸ τόξευμα ὑμῖν, ὡς ἀληθὲς ἦν· νῦν δὲ ἐν τῷ θορύβῳ ἔλαθεν αὐτὸ Τεῦκρος ἀποτοξεύσας. ^[5]

16 8 δεῖ δέ με καὶ τὰ λοιπὰ διελθεῖν, ὡς ἔχει, μὴδ’ ἀδίκως οὕτως ἄνδρα σύμμαχον περὶ θανάτου κρίνειν, αἰσχίστην αἰτίαν προστιθέντα καὶ ταῦτα πρότερον ἐν ὑμῖν εὐδοκιμηκότι. ἡμεῖς μὲν γὰρ πρὶν ἐμβαλεῖν δεῦρο πολὺν χρόνον ἐν ταῦτῳ ἐγενόμεθα, καὶ οὐδεὶς ἡμῶν εἶδεν ἔχοντα τοῦτον σημεῖον ἐν τῇ ἀσπίδι· ἐπειδὴ δὲ κατεπλεύσαμεν δεῦρο, τρίαιναν ἐπεγράψατο. ^[5]

16 9 τίνος ἔνεκα; ἵνα δῆλος εἴη τῷ ἐπιγράμματι, ὃ τε ἀντιτεταγμένος τοῦτον τοξεύοι διὰ τὸ σύνθημα, οὗτός τε εἰς ἐκεῖνον ἐσακοντίζοι. τεκμαίρεσθαι δὲ δεῖ ἐκ τούτων εἰκότως καὶ τὴν ἄφραστον τῆς λόγχης. ^[5]

16 10 φημί γὰρ καὶ ἐν ἐκείνῃ γράμματα εἶναι, πηνίκα καὶ πότε προδώσει· πιστὰ γὰρ ἦν οὕτω παρ’ ἀλλήλων τὰ πεμπόμενα, οὗτός τε ἐκείνοις ἐκεῖνοί τε τούτῳ πέμποντες διὰ τοιούτου εἶδους καὶ μὴ δι’ ἀγγέλων. ἔτι δὲ καὶ τότε σκεψώμεθα. ^[5]

16 11 ψήφισμα ἡμῖν ἐγένετο, ὃς ἂν βέλους τι λάβῃ ἐκ τῶν πολεμίων, ἀποφέρειν πρὸς τοὺς ἡγεμόνας, διὰ τὸ σπανίοις αὐτοῖς χρῆσθαι ἡμᾶς· καὶ οἱ μὲν ἄλλοι πειθαρχοῦσι τοῖς ἐψηφισμένοις, οὗτος δὲ βέλη ἀνελόμενος πέντε τοξεύειν, φανερός ἐστιν οὐδὲ ἐν πρὸς ὑμᾶς ἐνηνοχῶς, ὥστε καὶ διὰ ταῦτα δικαίως ἂν μοι δοκεῖ θανάτῳ ζημιωθῆναι. ἄρα γε ἐνθυμεῖσθε, ὦ ἄνδρες Ἕλληνες, ὅτι ταῦτα τοῦ σοφιστοῦ τῆς διανοίας καὶ τοῦ φρονήματος αὐτοῦ. ^[5]

16 12 ..., τυγχάνει φιλοσοφῶν, ἐφ’ οἷς ἥκιστα ἐχρῆν αὐτὸν ταῦτα πράττειν. τὰ τε πράγματα τὰ περιεστηκότα καὶ τὴν στρατείαν πᾶσαν ἐπιδείξω αἴτιον γεγονότα ἡμῖν τὸν τε πατέρα αὐτοῦ καὶ τοῦτον αὐτόν. ἀνάγκη δὲ καὶ διὰ μακροτέρων λόγων ῥηθῆναι τὰ γενόμενα. τούτῳ πατήρ ἐστι πένης, ὄνομα Ναύπλιος, τέχνην ἔχων ἀλιεῖαν. οὗτος πλείστους τῶν Ἑλλήνων ἠφάνικε, χρήματά τε πολλὰ ἐκ τῶν νεῶν ὑφῆρηται, κακὰ τε πλείστα τοὺς ναυτίλους εἵργασται, πανουργίας τε οὐδεμιᾶς λείπεται· γνώσεσθε δὲ προϊόντος τοῦ λόγου, τὰς ἀληθείας ἀκούσαντες τῶν γενομένων. ^[5]

16 14 Ἀλέφ γὰρ τῷ Τεγέας βασιλεῖ ἀφικομένῳ εἰς Δελφοὺς ἐχρήσθη ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ὅτι αὐτῷ ἔκγονος ἐκ τῆς θυγατρὸς εἰ γένοιτο, ὑπὸ τούτου δεῖν τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἀπολέσθαι. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἄλεος διὰ τάχους ἀφικνεῖται οἴκαδε, καὶ καθίστησι τὴν θυγατέρα ἰέρειαν τῆς Ἀθηνᾶς, εἰπὼν, εἴ ποτε ἀνδρὶ συγγενήσεται, θανατώσειν αὐτήν. τύχης δὲ γενομένης ἀφικνεῖται Ἡρακλῆς στρατευόμενος ἐπ’ Αὐγέαν εἰς Ἥλιν, καὶ αὐτὸν ξενίζει ὁ Ἄλεος ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀθηνᾶς. ^[5]

16 15 ἰδὼν δὲ ὁ Ἡρακλῆς τὴν παῖδα ἐν τῷ νεῷ ὑπὸ μέθης συνεγένετο. ἐπεὶ δὲ κύουσιν αὐτήν ὁ πατήρ ἦσθετο Ἄλεος, μεταπέμπεται τὸν τούτου πατέρα, πυθόμενος πορθμέα τε εἶναι αὐτὸν καὶ δεινόν. ἀφικομένου δὲ τοῦ Ναυπλίου δίδωσιν αὐτῷ τὴν παῖδα καταποντίσαι. ὁ δὲ παραλαβὼν ἤγεν αὐτήν, καὶ ὡς γίνονται ἐν τῷ Παρθενίῳ ὄρει, τίκτει Τηλέφον. ^[5]

16 16 ἀμελήσας δὲ ὢν ὁ Ἄλεος αὐτῷ ἐπέστειλεν, ἄγων αὐτήν ἀπέδοτο καὶ τὸ παιδίον ἐς Μυσίαν Τεύθραντι τῷ βασιλεῖ. ὁ δὲ Τεύθρας ἄπαις ὢν τὴν μὲν Αὔγην γυναικα ποιεῖται, τὸν δὲ παῖδα

αὐτῆς ἐπονομάσας Τήλεφον τίθεται υἱὸν ἑαυτοῦ, δίδωσί τε Πριάμῳ αὐτὸν εἰς τὸ Ἴλιον παιδεῦσαι. χρόνου δὲ προϊόντος Ἀλέξανδρος ἐπεθύμησεν εἰς τὴν Ἑλλάδ' ἀφικέσθαι, τό τε ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖς θεωρῆσαι βουλόμενος, ἅμα δὲ καὶ τὸ κάλλος τῆς Ἑλένης ἀκούων δηλονότι, καὶ τὴν τοῦ Τηλέφου γένεσιν ἀκηκοώς, ὁπόθεν τε εἶη καὶ τίνα τρόπον καὶ ὑπὸ τίνος ἐπράθη. ^[5]

16 17 ὥστε Ἀλέξανδρος οὕτω τὴν ἀποδημίαν ἐποιεῖτο διὰ προφάσεις τοιαύτας εἰς τὴν Ἑλλάδα. ἐν δὲ τῷ καιρῷ τούτῳ οἱ Μόλου παῖδες ἀφικνοῦνται ἐκ Κρήτης, δεόμενοι Μενελάου αὐτούς τε διαλλάξαι καὶ διελεῖν τὴν κτῆσιν αὐτοῖς, ὅτι εἶη ὁ πατὴρ τετελευτηκώς αὐτοῖ τε στασιάζοιεν περὶ τῶν πατρῶων χρημάτων. εἶέν· τί οὖν γίνεταί; πλεῖν αὐτῷ ἔδοξε, καὶ ἐπιστείλας τῇ γυναικὶ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς <αὐτῆς> ἐπιμελεῖσθαι τῶν ξένων, ἵνα μηδενὸς ἔσονται ἐνδεεῖς, ἕως ἂν αὐτὸς ἔλθῃ ἐκ Κρήτης, ὃ μὲν ὥχετο· Ἀλέξανδρος δὲ αὐτοῦ τὴν γυναῖκα ἐξαπατήσας, ἐκ τῶν οἴκων λαβὼν ὅσα πλεῖστα ἐδύνατο, ἀποπλέων ὥχετο, οὐκ αἰδεσθεὶς οὔτε Δία ξένιον οὔτε θεῶν οὐθέν, ἄνομα καὶ βάρβαρα ἔργα διαπραξάμενος, ἅπιστα πᾶσι καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἀκοῦσαι. ^[5]

16 19 ἀφικομένου δὲ αὐτοῦ πάλιν εἰς Ἀσίαν, ἄγοντος τὰ χρήματα καὶ τὴν γυναῖκα, ἔστιν ὅπου ἀντελάβου τινὸς ἢ βοῆς ἐσήμηνας τοῖς περιοίκους ἢ βοήθειαν συνέλεξας; οὐκ ἂν ἔχοις εἰπεῖν, ἀλλὰ περιεῖδες Ἑλληνας ὑπὸ βαρβάρων ὕβρισθέντας, ἐπεὶ δ' ἐπύθοντο οἱ Ἕλληνες τὴν ἀρπαγὴν καὶ Μενέλεως ἦσθετο, ἤγειρε τὴν στρατιὰν καὶ διέπεμπεν ἡμῶν ἄλλον ἄλλοσε εἰς τὰς πόλεις αἰτήσεων τὰς στρατιάς. ^[5]

16 20 καὶ δὴ τοῦτον ἔπεμψεν εἰς Χίον πρὸς Οἰνοπίωνα καὶ εἰς Κύπρον πρὸς Κινύραν. ὃ δὲ Κινύραν τε ἔπεισε μὴ συστρατεῦειν ἡμῖν, δῶρά τε πολλὰ παρ' αὐτοῦ λαβὼν ἀποπλέων ὥχετο. καὶ Ἀγαμέμνονι μὲν ἀποδίδωσι χαλκοῦν θώρακα, ὅστις οὐδενὸς ἄξιος ἦν, τὰ δὲ ἄλλα αὐτὸς εἶχε χρήματα. ^[5]

16 21 ἀπήγγελλε δὲ ὅτι ἑκατὸν ναῦς ἀποπέμψει ὁ Κινύρας ὁρᾶτε δὲ καὶ αὐτοὶ οὐδεμίαν παρ' αὐτοῦ ἦκουσαν. ὥστε καὶ διὰ ταῦτα δικαίως ἂν μοι δοκεῖ θανάτῳ ζημιωθῆναι, εἰ ἄρα γε κολάσασθαι ἄξιόν ἐστι τὸν σοφιστήν, ὃς ἐπὶ τοῖς φίλοις τὰ αἴσχιστα μηχανώμενος πέφανται. ἄξιον δὲ καταμαθεῖν, ἃ καὶ φιλοσοφεῖν ἐπικεχείρηκεν ἐξαπατῶν τοὺς νέους καὶ παραπείθων, φάσκων τάξεις ἐξευρηκέναι πολεμικάς, γράμματα, ἀριθμούς, μέτρα, σταθμούς, πεττούς, κύβους, μουσικήν, νόμισμα, πυρσοὺς. ^[5]

16 22 καὶ οὐδὲ αἰσχύνεται, ὅταν αὐτίκα ἐλέγχηται φανερώς ἐν ὑμῖν ψευδόμενος. Νέστωρ γὰρ ὁδ' ὁ πρεσβύτατος ἡμῶν ἀπάντων καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς Πειρίθου γάμοις μετὰ Λαπιθῶν ἐμαχέσατο Κενταύροις ἐν φάλαγγι καὶ τάξει· Μενεσθεὺς δὲ πρῶτος λέγεται κοσμηῆσαι τάξεις καὶ λόχους καὶ φάλαγγας συστήσαι, ἡνίκα Εὐμόλπος ὁ Ποσειδῶνος ἐπ' Ἀθηναίους ἐστράτευσεν Θρᾶκας ἄγων· ὥστ' οὐ Παλαμήδους τὸ ἐξεύρημά ἐστιν, ἀλλ' ἄλλων πρότερον. ^[5]

16 24 γράμματα μὲν δὴ πρῶτος Ὀρφεὺς ἐξήνεγκε, παρὰ Μουσῶν μαθὼν, ὥς καὶ ἐπὶ τῷ μνήματι αὐτοῦ δηλοῖ τὰ ἐπιγράμματα· Μουσαίων πρόπολον τῇδ' Ὀρφέα Θρηῆκες ἔθηκαν, ὃν κτάνεν ὑψιμέδων Ζεὺς που ψολόεντι κεραυνῷ Οἰάγρου φίλον υἱόν, ὃς Ἡρακλῆ ἐξεδίδασεν, εὐρὼν ἀνθρώποις γράμματα καὶ σοφίην. μουσικὴν δὲ Λίνος ὁ Καλλιόπης, ὃν Ἡρακλῆς φονεύει. ^[5]

16 25 ἀριθμούς γε μὴν Μουσαῖος ὁ τῶν Εὐμόλπιδων, Ἀθηναῖος, ὥς καὶ τὰ ποιήματα αὐτοῦ δηλοῖ· ὄρθιον ἐξαμερὲς τετόρων καὶ εἴκοσι μέτρων.— ὥς δεκάτην γενεὴν ἑκατὸν βιοτευμένον ἄνδρας. νομίσματα δὲ οὐ Φοίνικες ἐξηῦρον, λογιώτατοι καὶ δεινότατοι ὄντες τῶν βαρβάρων; ἐξ ὀλοσφύρου γὰρ ἴσον μερισμὸν διείλοντο, καὶ πρῶτοι χαρακτῆρα ἔβαλον, εἰς τὸν σταθμὸν τὸ πλέον καὶ τὸ ἔλαττον. ^[5]

16 26 παρ' ὧν οὗτος ἐλθὼν σοφίζεται τὸν αὐτὸν ρυθμόν. ὥστε αὐτοῦ ταῦτα πάντα πρεσβύτερα φαίνεται, ὧν οὗτος προσποιεῖται εὐρετὴς εἶναι. μέτρα δὲ καὶ σταθμὰ ἐξεῦρε καπῆλοις καὶ

ἀγοραίους ἀνθρώπους ἀπάτας καὶ ἐπιορκίας, πεττούς γε μὴν τοῖς ἀργοῖς τῶν ἀνδρῶν ἔριδας καὶ
λοιδορίας. ^[5]

16 27 καὶ κύβους αὖ μέγιστον κακὸν κατέδειξε, τοῖς μὲν ἡττηθεῖσι λύπας καὶ ζημίας, τοῖς δὲ
νενικηκόσι καταγέλωτα καὶ ὄνειδος· τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν κύβων προσγιγνόμενα ἀνόνητα γίγνεται,
τὰ δὲ πλεῖστα καταναλίσκεται παραχρῆμα. πυρσοὺς αὖ ἐσοφίσατο, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ κακῷ
{ἄ} διενοεῖτο ποιεῖν, χρήσιμον δὲ τοῖς πολεμίοις. ^[5]

16 28 ἀρετὴ δέ ἐστιν ἀνδρὸς τοῖς ἡγεμόσι προσέχειν καὶ τὸ προσταττόμενον ποιεῖν καὶ τῷ πλήθει
ἀρέσκειν παντί, αὐτόν τε παρέχειν ἄνδρα πανταχοῦ ἀγαθόν, τοὺς τε φίλους εὖ ποιοῦντα καὶ
τοὺς ἐχθροὺς κακῶς. ὦν τάναντία πάντων οὗτος ἐπίσταται, τοὺς μὲν ἐχθροὺς ὠφελεῖν, τοὺς δὲ
φίλους κακῶς ποιεῖν. ἀξιῷ δ' ὑμᾶς ἔγωγε κοινῇ σκεψαμένους βουλευέσασθαι περὶ αὐτοῦ καὶ μὴ
ἀφεῖναι αὐτὸν ὑποχείριον λαβόντας. ^[5]

16 29 εἰ δὲ κατελεήσαντες αὐτὸν διὰ τὴν δεινότητα τῶν λόγων ἀφήσετε, θαυμαστὴ παρανομία
γενήσεται ἐν τῷ στρατεύματι· εἰδὼς γὰρ αὐτῶν ἕκαστος ὅτι καὶ Παλαμήδης περιφανῶς
τοσαῦτα ἡμαρτηκῶς οὐδεμίαν δίκην ἔδωκε, καὶ αὐτοὶ πειράσσονται ἀδικεῖν. ὥστε ἐὰν νοῦν
ἔχητε, ψηφιεῖσθε τὰ βέλτισθ' ὑμῖν αὐτοῖς, καὶ τῶν λοιπῶν οὐνεκα παράδειγμα ποιήσεσθε
τοῦτον τιμωρησάμενοι. ^[5]